

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

การพัฒนารูปแบบการสร้างมูลค่าเพิ่มขยะโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
ในการบริหารจัดการเทศบาลตำบลปัว อำเภอปัว จังหวัดน่าน

โดย

นายสมเกียรติ จิระวงศ์เสถียร และคณะ

มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

โดยการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

(สสส.)

๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๑

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

การพัฒนารูปแบบการสร้างมูลค่าเพิ่มขยะโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
ในการบริหารจัดการเทศบาลตำบลป่า อำเภอบัว จังหวัดน่าน

คณะผู้วิจัย

๑. นายสมเกียรติ	จิระวงศ์เสถียร	คณะวิทยาการจัดการ
๒. นางสาววิไลวรรณ	ศรีหาคา	คณะวิทยาการจัดการ
๓. นายบัญชา	ศรชัย	คณะครุศาสตร์

ภายใต้แผนงานวิจัย การพัฒนาระบบบริหารจัดการขยะเพื่อสุขภาวะและเศรษฐกิจสร้างสรรค์
โดยการสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ
(สสส.)

๒๐ มิถุนายน ๒๕๖๑

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบการสร้างมูลค่าเพิ่มขยะโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการเทศบาลตำบลปัว อำเภอปัว จังหวัดน่าน” ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ปีงบประมาณ 2559 และสำเร็จลงได้ด้วยความร่วมมือขององค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาลตำบล และประชาชนในชุมชน ที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลและตอบแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ และเข้าร่วมการประชุม สันทนาการกลุ่ม ตลอดจนผู้บริหารและบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลตำบล ที่เป็นกำลังหลักในการเก็บข้อมูลภาคสนามและกิจกรรมการเข้าร่วมการประชุม สันทนาการกลุ่ม

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรืองเดช วงศ์หล้า อธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ ที่เป็นผู้อนุมัติทุนสนับสนุนการทำวิจัยครั้งนี้ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิราวัฒน์ ชมระภา คณบดีคณะวิทยาการจัดการ ซึ่งเป็นผู้บริหารของคณะวิทยาการจัดการ ได้มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายของการประกันคุณภาพของคณะฯ ในเรื่องของมาตรฐานด้านผลงานการวิจัย และเป็นผู้ที่ให้โอกาสผู้วิจัยได้ทำผลงานวิจัยทุกท่านที่กล่าวนามมาแล้วมีส่วนร่วมในการสร้างคุณค่า มูลค่าเพิ่มและความเข้มแข็งให้กับหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนในชุมชน

บทคัดย่อ

ชื่องานวิจัย การพัฒนารูปแบบการสร้างมูลค่าเพิ่มขยะโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน
ในการบริหารจัดการ

ปีที่สำเร็จ 2561

การศึกษานี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษารูปแบบการสร้างมูลค่าเพิ่มขยะโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการ ในพื้นที่เทศบาลตำบลปัว อำเภอปัว จังหวัดน่าน ข้อมูลระดับการปฏิบัติของพฤติกรรมจัดการขยะในครัวเรือน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการปฏิบัติของพฤติกรรมจัดการขยะในครัวเรือน เป็นประจำทุกครั้ง โดยสามารถเรียงลำดับระดับการปฏิบัติของพฤติกรรมจัดการขยะในครัวเรือนรายการซื้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับแรก ดังนี้ ได้ขายของที่ใช้แล้ว ให้รถ/ร้านรับซื้อของเก่า ($\bar{X} = 1.29$, S.D. = 0.462) ใช้เศษหญ้า เศษใบไม้คลุมดินมากกว่าการทิ้งลงในถังขยะ ($\bar{X} = 1.30$, S.D. = 0.490) และคัดแยกขยะที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ เช่น เศษกระดาษ ขวดพลาสติก เศษเหล็ก ขวดแก้วไปขาย หรือนำมาใช้ใหม่ และ ($\bar{X} = 1.43$, S.D. = 0.501)ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการจัดการขยะ พบว่า ผู้ตอบส่วนใหญ่มีระดับการมีส่วนร่วมในระดับมาก โดยสามารถเรียงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการจัดการขยะรายการซื้อคำถามที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด 3 อันดับแรก ดังนี้ ผู้ตอบได้รักษาภูมิลักษณ์เกี่ยวกับการจัดการขยะของชุมชน ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.864) ผู้ตอบเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับการจัดการขยะของชุมชน ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = 0.768) และนำขยะที่ใช้แล้วนำกลับมาใช้ใหม่ $\bar{X} = 3.65$, S.D. = 0.700)

สารบัญ

บทที่	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อ	ข
สารบัญ	ง
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ญ
1 บทนำ	1
ความสำคัญและที่มาของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	2
ขอบเขตของการวิจัย	2
กรอบแนวคิดในการวิจัย	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	3
นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้อง	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะ	5
แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม	13
การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการจัดการขยะมูลฝอย	19
รูปแบบการสร้างมูลค่าเพิ่มโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน	22
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	35
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	39
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	39
วิธีดำเนินการวิจัย	39
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	40
การตรวจสอบความตรงของข้อมูล	42
การวิเคราะห์ข้อมูล	43
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	45
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	45

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ 2 ข้อมูลการจัดการขยะของชุมชน	71
ตอนที่ 3 พฤติกรรมการจัดการขยะในครัวเรือน	95
ตอนที่ 4 การมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการจัดการขยะ	107
ตอนที่ 5 ความต้องการการสร้างมูลค่าเพิ่มจากขยะ	115
ตอนที่ 6 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึก	143
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	145
สรุปผลการวิจัย	145
บทเรียน ปัจจัยความสำเร็จ ประโยชน์และคุณค่าจากการวิจัย	147
อภิปรายผล	148
ข้อเสนอแนะ	150
ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้	150
ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย	150
ข้อเสนอแนะเพื่อทำวิจัยต่อไป	150
บรรณานุกรม	151
ภาคผนวก	154
แบบสอบถาม	155
แบบสัมภาษณ์	161